

TÜSİAD
YÖNETİM KURULU ÜYESİ
MUHARREM YILMAZ'IN
TÜRKONFED
“KALKINMADA BÖLGESEL DİNAMİKLER”
SEMPOZYUMU
AÇILIŞ KONUŞMASI

18 Kasım 2011
Denizli

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

“Kalkınmada Bölgesel Dinamikler Sempozyu”unda sizlerle birlikte olmaktan büyük memnuniyet duyuyorum ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin genel kalkınma stratejileri ve buna bağlı bölgesel politikaların oluşturulmasına katkı sağlamak amacıyla ve kamu – üniversite - özel sektör işbirliğinin geliştirilmesini sağlamaya yönelik bir anlayışla düzenlenen bu çeşit toplantıların, “Bölgesel Kalkınma” kavramının anlaşılması ve kamuoyuna anlatılmasında önemli bir işlevi olduğunu görüyorum.

Bu sempozyumun düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

Bölgesel politikaların temel hedefi, ekonomik gelişmeyi sağlamak, bölgeler arası gelişmişlik ve kalkınma farklarını ortadan kaldırmak, zenginlik ve refah artışını tüm yurt sathına yaymak, ülkemizin rekabet gücünü korumak ve geliştirmenin yanı sıra, aslında, yurttaşların nihai mutluluğunu sağlamaktır diye düşünüyorum.

Türkiye’de öteden beri bölgesel gelişme politikaları, bölgelerarası eşitsizlikleri gidermede maalesef, pek de başarılı olamadı. TÜSİAD olarak, yerel aktörlerin kalkınma politikalarına dâhil olmadığı ve bu politikalara katkı sunmadığı bir süreç düşünemiyoruz. Hem politikaların oluşturulması, hem de uygulanması safhalarında, bölgesel düzeydeki katılımıcılığın, gelişmiş ülkelerde iyi örnekleri nasıl arttırdığını görüyoruz.

İşte bu nedenledir ki, TÜSİAD olarak biz de, ülkemizde iş dünyasının yerel örgütlenmesini çok önemli buluyor ve bu yolla, karar süreçlerine dâhil olunarak, bölgesel kalkınma strateji ve programlarına, uygulama performansına ve tüm unsurlarıyla toplumsal kalkınmaya önemli katkılar sağlanabileceğine inanıyoruz.

Ülke sathına yayılmış SİAD’ların, bunların oluşturduğu bölgesel federasyonların ve sektör örgütleriyle birlikte bu yapının çatı örgütü olan TÜRKONFED’in üstlendiği misyonu, kurulduğu günden beri inançla ve büyük bir heyecanla destekliyoruz.

Değerli katılımcılar,

Artık günümüz dünyasında iletişim olanakları çok gelişti. Yerküremiz, tabiri caizse, “Küresel Bir Köy”, haline dönüştü. Basit bir cep telefonu ile, internet ile, televizyon ile, sosyal ağlar ile, her yeri takip edebiliyoruz. Dünyanın en ücra köşesinde yaşayan sıradan bir kişi, en gelişmiş ülkelerdeki yenilikleri yakından izleyebiliyor. Dünyanın başka yerlerindeki iyi örnekleri gördüğü zaman bunu kendi bölgesinde, yöresinde talep edebiliyor.

Artık yepyeni iş yapış; tedarik, üretim, pazarlama, satış, dağıtım yöntemleri ile karşı karşıyayız. “Rekabetçi bölgeler” ve “rekabetçi kentler” kavramlarını çok daha sık duyuyoruz. Tüm bu değişim içerisinde, bölgesel kalkınma mekanizma ve politikalarının da yenilenmesi kaçınılmaz oluyor.

Bölgesel kalkınma politikaları, uzun yıllar, bölgeye yatırım çekilmesi ve büyük altyapı yatırımları ile sağlanmaya çalışılıyordu. Ancak bu yöntemin tek başına yeterli olmadığı, kimi zaman kaynakların verimsiz kullanımına yol açtığı ve hatta sosyal uyumun sağlanmasında yeterli başarıyı sağlayamadığı görülünce, yeni bir takım yaklaşımlar üzerinde durulmaya başlandı. Bölgesel kalkınma politikalarında, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını esas alan bu yeni yaklaşım;

- Yerel firmaların performansını etkileyen doğrudan ve dolaylı faktörlerin belirlenmesi
- Dışarıdan gelecek yatırım ve transferlerden çok, bölgenin kendi iç varlıklarına ve dinamiklerine odaklanması,
- Dezavantajlardan çok fırsatlara vurgu yapılması,

- Toplu ve müzakereci bir yönetim anlayışı ve sistemi ile, yani katılımcı bir şekilde, ulusal, bölgesel ve yerel aktörlerin sürece dâhil edilmesi

gibi unsurları içeriyor. Bunun yanı sıra; enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji, KOBİ'lerin inovasyon kapasitesinin yükseltilmesi, istihdam, eğitim ve yoksullukla mücadele de önem verilen diğer öncelik alanları olarak öne çıkıyor.

Artık, büyüme, tek başına bir anlam ifade etmiyor. Sosyal ve çevresel sürdürülebilirliği merkeze koyan ve en önemli kaynağı da inovasyon olarak kabul eden yeni büyüme modelleri tartışılıyor. Bölgeler de, bu sürecin en dinamik ve ana aktörleri olarak benimseniyor. Her bölgenin bir AR-GE üssü olamayacağı ancak, her bölgenin kendi inovasyon ihtiyaçları doğrultusunda bilgiyi bölgesine uyarlayabileceği tartışılıyor. Bu sebeple, bölgelerin yenilik üretme kapasitelerinin geliştirilmesi ana politika hedeflerinden biri olarak kabul ediliyor.

Son dönemlerde, bölgesel kalkınma politikalarının önemli ayaklarından birini de kentler oluşturmaya başladı. Kentsel nüfusun gittikçe artması, kentleri refah, istihdam ve verimlilik artışının üreticileri konumuna getiriyor. Kentler birbirleri ile yenilikçi yatırımları ve bilgiyi bölgelerine çekme konusunda, hem ulusal hem uluslararası düzeyde rekabet ediyorlar. Aynı zamanda, artan nüfusun ihtiyaçlarının karşılanması, eşitsizliklerin giderilmesi ve sosyal uyum, çevresel sorunlar, konut sağlama gibi pek çok alanda da mücadele etmek zorunda kalıyorlar. Bu rekabetteki başarının anahtarlarından birini de bölge ve kent düzeyindeki işbirliği oluşturuyor.

Bölgesel Kalkınma politikalarının diğer bir unsuru ise, kırsal kalkınma. Son zamanlarda uluslararası medyadan da, açlık, yoksulluk, kitlesel göçler, doğal felaketler nedeniyle takip ediyoruz; İklim değişikliği, gıda güvenliği, tarımsal nüfusun azalması gibi hem bölgesel kalkınmayı, hem de ulusal refahı, güvenliği, sosyal uyumu doğrudan ilgilendiren pek çok boyutu var. Bu alanda, örneğin, AB Kırsal Kalkınma Politikasının 2007-2013 dönemi stratejisine baktığımızda üç ana hedefi görüyoruz; tarım ve ormancılık sektörlerinin rekabet gücünün geliştirilmesi, çevre ve kırsal alanların geliştirilmesi ile kırsal alanda yaşam kalitesinin yükseltilmesi ve kırsal ekonomilerin çeşitlendirilmesi.

Yine bir başka önemli husus, bölgesel veri ve istatistiklerin sağlanabilmesi. Sağlıklı politikalar ancak sağlıklı veriler ile oluşturulabiliyor. Bölgesel düzeyde veri eksikliği, bizlerin bu alandaki çalışma ve geleceğe dönük projeksiyonlarını da önemli oranda kısıtlıyor. Bu sebeple, bölgesel veri oluşturma alanındaki çalışmalara çok daha ciddiyetle ağırlık vermemiz gerektiğini düşünüyoruz.

Yukarıda bahsettiğim tüm bu politika unsurlarının ancak, katılımcı ve çok taraflı yönetimin sağlanması ile mümkün olabileceğine inanıyoruz. Gelişmiş ülkeler, bu dengeyi sağlama ve sorunlara çözüm üretme konusunda bölgelerdeki tüm aktörleri, özellikle de iş dünyası örgütlerini harekete geçiriyorlar, katılımcı bir yönetim anlayışı benimsiyorlar. Yerel düzeyde de, bölgelerdeki sivil toplum kuruluşları ve iş dünyası temsilcileri ile işbirliği kapasitelerinin yükseltilmesi üzerine pek çok araç geliştiriliyor.

Ülkemizde de son dönemde ekonomik kalkınma anlayışının, Avrupa Birliği örneğinde olduğu şekilde formüle edilmeye başlanmasını, yerel ve bölgesel temelli kalkınma modeline geçilmiş olmasını memnuniyetle karşıladığımızı ifade etmek istiyorum. Bölgesel kalkınma ajanslarının kurularak faaliyete geçmiş olması güçlü bir organizasyon, yüksek kalitede bir insan kaynağı ve artan finansman imkanlarıyla desteklenmesi ve tabii en önemlisi devlet planlama teşkilatının yeniden yapılanarak Kalkınma Bakanlığı'nın kurulmuş olması; yeni büyüme ve kalkınma modeline güçlü bir alt yapı ve inanç sağlamıştır.

Bu yeni yapıların, bölgelerde özellikle girişimciliği artıracak modelleri ve bu girişimlerin başarıya ulaşmasını sağlayacak altyapı olanaklarını geliştirmesi çok önemli. Mevcut yapısıyla kamu ağırlıklı

bulduğumuzu her platformda dile getirdiğimiz Ajansların arzu ettiğimiz düzeyde sivil, katılımcı ve dinamik bir yapıya kavuşmasını, esas amaçları olan bölgelerin rekabet gücünün artırılması ve kalkınmasının sağlanması için de elzem görüyoruz.

Bu kapsamda, TÜRKONFED'in bölgesel federasyon sayılarının Kalkınma Ajansları bölgeleri ile uyumlu olarak artırılması ve idari kapasitelerinin geliştirilmesi projesinin, söz konusu işbirliği mekanizmasına önemli katkı sağlayacağına inanıyoruz. Bu federasyonların, Ajans yönetimlerinde daha aktif rol almalarının, iş dünyasının dinamizminin Ajanslara aktarılması açısından da yarar sağlayacağını düşünüyoruz.

Bildiğiniz gibi, artık dünya ticareti, küresel ekonomik büyüme, üretim ve tüketiminde giderek daha büyük oyuncu olan ülkeleri kapsayan G20 oluşumu ortaya çıktı.

Reform ve küresel krizin yönetimi konularında sadece devletlerin değil, iş dünyasının da görüşlerinin alınması amacıyla "G20 İş Dünyası Zirvesi", yani B20 oluşturuldu. Son olarak Cannes'da toplanan B20'nin amacı, Hükümetler düzeyinde toplanan G20 Zirvelerinin gündeminde yer alan önemli ekonomik ve sosyal konular hakkında, ülke liderleri ve maliye bakanlarının, iş dünyasının görüş ve önerilerinden faydalanmalarına katkı sağlamaktır.

B20'nin hazırlık çalışmaları çerçevesinde, farklı konularda 12 çalışma grubu oluşturuldu. Türk iş dünyasını temsilen TÜSİAD'ın katıldığı B20 Zirvelerinde, "Küresel Yönetişim Çalışma Grubu" Başkanlığını da TÜSİAD yürütmektedir. Son olarak, geçtiğimiz 3 - 4 Kasım tarihlerinde Fransa'nın Cannes şehrinde toplanan B20 Zirvesinde, küresel güven ve istikrar ortamının yeniden sağlanması ve uluslararası kurumların yönetim yapılarının dünyanın yeni küresel gerçeklerine uyumunun sağlanması konularındaki çalışmalarımız, zirvenin önemli gündem maddeleri arasında yer aldı.

Burada, örgütlü iş dünyası temsil örgütlerinin küresel düzeyde politika oluşturma alanında ne kadar büyük önem taşıdığını görüyoruz. Küresel düzeydeki bu işbirliğinin, aslında bölgesel ve yerel düzeyde de ne kadar büyük katkı sağlayabileceğinin bir göstergesi olarak benimsiyoruz. Bunun bir ayağını bu işbirliği mekanizmalarının sağlanması oluşturuyorsa, diğer bir ayağını da iş dünyasının bu katkıyı sağlamak amacıyla örgütlenmesi oluşturuyor.

Bu çerçevede bizler de, Bölgesel Kalkınma Ajanslarının paralelinde iş dünyasını temsil edecek "Kalkınma Kurulları"nda ve "Ajans Yönetim Kurulları"nda yer alabilecek yapılanmayı bir an önce tamamlamalıyız.

2011 yılının sonuna gelirken bu yıl %50'yi aşan bir büyüme performansını gerçekleştiren TÜRKONFED'in en kısa zamanda Türk iş dünyasının bu gönüllü, bağımsız temsil örgütlenmesini tamamlayacağına inanıyoruz.

Bugün Denizli'de gerçekleştirdiğimiz bu güzel toplantının bende yarattığı iyimser duygularla bu sürecin çok da uzun sürmeyeceğini düşünüyorum.

Konuşmamda bölgesel dinamiklerin kalkınma süreçlerindeki öneminden kısaca bahsetmeye ve TÜSİAD'ın bu konudaki görüşünü aktarmaya çalıştım. Az sonra başlayacak panellerde; alanlarında uzman çok değerli katılımcılar, bu konuyu çok daha derinlemesine tartışacaklar. Sempozyuma Katılımlarıyla bizleri onurlandıran Kalkınma Bakanımız Sayın Cevdet Yılmaz'dan kamunun bölgesel kalkınma konusundaki 2012yılı hedefleri, stratejileri, plan ve programlarına ve bütçeye ilişkin son gelişmeleri öğrenme fırsatını da bulacağız.

Kendilerine yoğun programları içerisinde bu toplantımıza zaman ayırmış olmalarından dolayı tekrar teşekkürlerimi arz ediyorum, sempozyumun başarılı geçmesi dileklerime hepinize saygılarımı sunuyorum.